

УДК 368 (477)

DOI <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-12-5>**Левченко О.М.**доктор економічних наук, професор,
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка**Довгенко Я.О.**кандидат економічних наук, доцент,
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка**Яременко Л.І.**кандидат педагогічних наук, доцент,
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ДИНАМІКИ, РИЗИКІВ І МОЖЛИВОСТЕЙ

Статтю присвячено аналізу та моделюванню динаміки розвитку надання страхових послуг в Україні, визначенню ключових ризиків та можливостей розвитку страхування в Україні. Досліджено основні тенденції та зміни страхових послуг, динаміку страхових премій та виплат, формування страхових резервів, проникнення страхування в економіку країни та цілісності страхування серед населення. Визначено ключові ризики, що впливають на страховий сектор України, досліджено вплив факторів на діяльність страхового сектору. Побудовано таблицю SWOT-аналізу страхового сектору України. Виявлено потенційні можливості та перспективні напрями розвитку страхування в Україні. Запропоновано шляхи стабілізації страхового сектору, розроблено рекомендації для учасників страхового ринку щодо підвищення фінансової стійкості страхових компаній та доступності страхових послуг для населення.

Ключові слова: страхові послуги, валові страхові премії, валові страхові виплати, страхові резерви, рівень валових та чистих платежів, рівень проникнення страхування, цілісність страхування.

Levchenko Oleksandr, Dovhenko Yana, Yaremenko Lyudmila

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University

INSURANCE IN UKRAINE: ANALYSIS OF DYNAMICS, RISKS AND OPPORTUNITIES

The study of the conflict in the analysis of insurance development in Ukraine is to identify the main risks and determine promising areas for its improvement. Given the changing external environment and economic instability, the need to monitor and analyze the current state of insurance in Ukraine, assess risks and prospects remain the subject of further research. The article is aimed at analyzing and modeling the dynamics of development of insurance services in Ukraine, identifying key risks and assessing potential opportunities for the development of insurance in Ukraine. The current state of the insurance sector of the Ukrainian economy is studied. Trends in the number of insurers, dynamics of gross insurance premiums, gross insurance payments, levels of gross payments and net payments are analyzed. Dynamic trends of gross insurance premiums and payments are constructed – polynomials of the fourth and third degrees, respectively. The indicators of density and level of insurance penetration in the Ukrainian economy are calculated. The dynamics of these indicators is estimated, and a comparative characterization with the average indicators of EU countries is carried out. A linear dynamic model of the level of insurance penetration is built. The article identifies the key risks affecting the insurance sector of Ukraine, examines the impact of factors, including risks of solvency, liquidity and consumer confidence in insurance services, etc. The strengths and weaknesses, opportunities and threats of the Ukrainian insurance sector are assessed, taking into account current challenges. A SWOT analysis table is developed. Potential opportunities for the development of insurance in Ukraine are highlighted, promising areas for growth are identified, including the introduction of innovative insurance products, digital solutions and strategies to increase consumer confidence in insurance companies. Ways to improve the efficiency and stability of the insurance sector are proposed, and recommendations for insurance market participants and regulators to improve the financial stability of insurance companies and the availability of insurance services to the population are developed.

Keywords: insurance services, gross insurance premiums, gross insurance payouts, insurance reserves, level of gross and net payments, level of insurance penetration, insurance density.

Постановка проблеми. В умовах військового стану та макроекономічної нестабільності, стає актуальним аналіз сучасного стану страхового сектору як основи фінансової безпеки в країні. Рівень проникнення страхових послуг в економіку країни залишається на відносно низькому рівні. На цей показник впливає низька

платоспроможність та недостатня популярність багатьох страхових продуктів серед населення.

Основними проблемами при цьому є низький рівень довіри до страхових компаній, обмеженість у розвитку інноваційних страхових продуктів і цифрових технологій. Крім того, існують ризики регуляторного харак-

теру, пов'язані з постійними змінами в законодавстві та підвищенням вимог до страхових резервів і капіталу.

Таким чином, актуальність дослідження полягає в необхідності аналізу сучасної динаміки розвитку страхування в Україні, ідентифікації основних ризиків, які стоять перед галуззю, та визначення перспективних напрямів для її розвитку. Систематичний підхід до вирішення цих проблем сприятиме підвищенню ефективності страхового сектора, збільшенню його внеску в економіку країни та підвищенню фінансової стійкості українських домогосподарств і підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роботи вітчизняних науковців, таких як: К.В. Базилевич [1], П.В. Лука [2], Л.М. Маршук, Є.М. Поплавська [3], А.А. Супрун [4], Л.В. Шірінян [5] присвячено основним тенденціям, викликам і перспективам страхового сектору економіки в умовах економічної нестабільності. Вони охоплюють широкий спектр питань страхування, від аналізу регуляторного середовища до оцінки впливу страхування на економіку підприємств. Ці науковці акцентують увагу на недостатньому рівні розвитку ринку, високій концентрації страхових компаній у столиці та великих містах, а також потребі у цифровізації сектору страхових послуг для покращення їх доступності. Враховуючи мінливість зовнішнього середовища та економічну нестабільність, необхідність моніторингу та аналізу сучасного стану страхування в Україні, оцінки ризиків та перспектив залишаються предметом подальших досліджень.

Формування цілей статті (постановка завдання). Проаналізувати динаміку розвитку надання страхових послуг в Україні, визначити ключові ризики та оцінити потенційні можливості розвитку страхування в країні.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні роль страхових послуг в економічному зростанні досить обмежена, низькі показники проникнення страхування та недостатня щільність свідчать про те, що цей потенціал реалізовано недостатньо. Збільшення ролі страхування в економіці може забезпечити

стабільність і захист бізнесу та населення. Низька популярність страхових продуктів серед населення та бізнесу, а також зменшення кількості страхових компаній свідчать про наявність серйозних проблем у галузі, які необхідно вирішувати.

Так, порівняно з 2017 р. загальна кількість страхових компаній в країні зменшилася у 2023 р. майже у 3 рази (рис. 1). Аналіз українського страхового ринку за останні роки демонструє тенденцію до консолідації. Значне зменшення кількості страхових компаній, особливо в сегменті non-Life, свідчить про посилення конкуренції та вихід з ринку менш ефективних гравців. У 2022 р. інвестиційні доходи ризикових страховиків зросли майже у півтора рази порівняно з попереднім роком. Більшу частину цих доходів становили відсотки за банківськими депозитами. Зростання інвестиційних доходів не змогло перекрити збільшення операційних витрат [7].

Паралельно з цим, кількість укладених договорів страхування та валові страхові премії зазнали значних коливань, що пов'язано з низкою зовнішніх факторів, таких як економічна нестабільність, пандемія COVID-19 та війна. Пікові показники 2017–2018 рр. були зумовлені сприятливими макроекономічними умовами, однак подальше зниження цих показників відображає зниження купівельної спроможності населення та довіри до страхових продуктів на тлі численних криз.

Аналіз тенденцій щодо кількості укладених договорів страхування за останні сім років свідчить про відсутність прогнозованої стабільності в цьому сегменті ринку фінансових послуг. З початку повномасштабної військової агресії Російської Федерації на території України обсяги наданих страхових послуг різко скоротилися, про що свідчить зменшення кількості укладених договорів страхування (на 43459,9 тис. одиниць або на 49,3% порівняно з 2021 роком). Обсяг валових страхових премій, отриманих страховиками за страхування та перестраховання ризиків, з 2017 по 2019 рік поступово зростав. У 2020 році, в період карантинних

Рис. 1. Динаміка показників кількості страхових компаній та укладених договорів страхування 2017–2023 рр.

Джерело: складено авторами на основі даних [6]

обмежень роботи фінансових установ через пандемію Covid-19, обсяг валових страхових премій різко скоротився на 14,8%. Напередодні війни (кінець 2021 року) знову відбулося зростання їх обсягу на 10%. Майже в перший рік війни страхові компанії отримали на 10,0923 млн. грн. валових премій менше, ніж у довоєнний період. У структурі валових страхових премій переважну більшість складають надходження премій від страхувальників-фізичних осіб (62% від загального обсягу на кінець 2022 року). За даними НБУ, за підсумками 2022 р. обсяги активів та страхових премій у компаніях зі страхування життя зросли, тоді як у компаніях ризикових видів страхування, навпаки, зменшилися [7].

Одним із чинників такої тенденції стало підвищення вимог до фінансової діяльності таких установ з боку регулятора – Національного банку з метою забезпечення стабільності фінансового сектору. Більшість страхових компаній «пішли з ринку у відповідно до вимог законодавства, оскільки не здійснювали страхову діяльність понад 6 місяців або прийняли рішення про здачу (анулювання) ліцензій» [8].

Обсяг страхових виплат перестраховикам (рис. 2) значно скоротився з 18333,6 млн грн у 2017 р. до 3684,0 млн грн у 2023 р., що вказує на зниження обсягів перестраховування. Страхові резерви поступово зростали з 22864,4 млн грн. у 2017 р. до 44889,0 млн грн у 2023 р. Така позитивна динаміка зазначеного показника засвідчує про збільшення фінансової стійкості страхових компаній.

В цілому, динаміка наведених показників відображає скорочення кількості компаній та зменшення обсягів страхових послуг в умовах економічної кризи. Тим не менш, спостерігається деяке відновлення премій і виплат у 2022–2023 рр., що вказує на часткову стабілізацію сектору страхування. Результати аналізу показників функціонування ринку страхових послуг можуть бути корисним для оцінки ризиків і перспектив

розвитку страхового ринку України в умовах сучасних викликів.

Тенденція валових страхових премій (рис. 3) демонструвала позитивну динаміку до 2021 р. (близько 49,708 млн грн). Незважаючи на те, що обсяг отриманих страховиками валових страхових премій мав нестійкий тренд (зміни за 2017–2023 рр.), загальна сума валових страхових виплат, отриманих страховиками валових страхових виплат, здійснених страховиками у довоєнний період, щорічно зростала. Так, порівняно з 2017 р. сума валових страхових виплат за підсумками 2021 р. збільшилася більш ніж на 70%. Загалом, за перший рік війни виплати за договорами страхування життя зросли на 7%, ризикового страхування – зменшилися майже на третину [7]. Проте, подальші події, зокрема війна та пов'язана з нею економічна нестабільність, призвели до значного зниження цього показника у 2022, 2023 рр., (до 39,615.7 млн грн у 2022 р. та 47,070 млн грн відповідно у 2023 р.), що пов'язано з наслідками війни та загальною невизначеністю, яка негативно вплинула на страхову галузь.

Як свідчать дані (рис. 4) премії від страхування «Life» стабільно зростали до 2021 року, що відображає зростаючий інтерес до страхування життя. Після 2021 року спостерігається зниження у 2022 та 2023 роках. Премії від страхування «non-Life» також відображали схожий тренд зі зростанням до 2019 року, з подальшим зниженням у 2020 році, й спад у 2022 році. Відновлення спостерігається у 2023 році.

Динаміка страхових виплат (рис. 3) засвідчує пікові значення у 2019 та 2021 рр., та суттєве зниження у 2022 р. Зниження виплат може свідчити про зменшення кількості страхових випадків або скорочення витрат страхових компаній через обмеження діяльності в умовах війни. Валові страхові виплати поступово зростали до 2021 р., досягнувши рівня 17958,3 млн грн, але у 2022, 2023 рр. знизились до 13001,4 млн грн та 12027,1 млн грн відповідно. Це засвідчує зменшення

Рис. 2. Динаміка показників страхових виплат перестраховикам та обсягів сформованих страхових резервів 2017–2023 рр.

Джерело: складено авторами на основі даних [6]

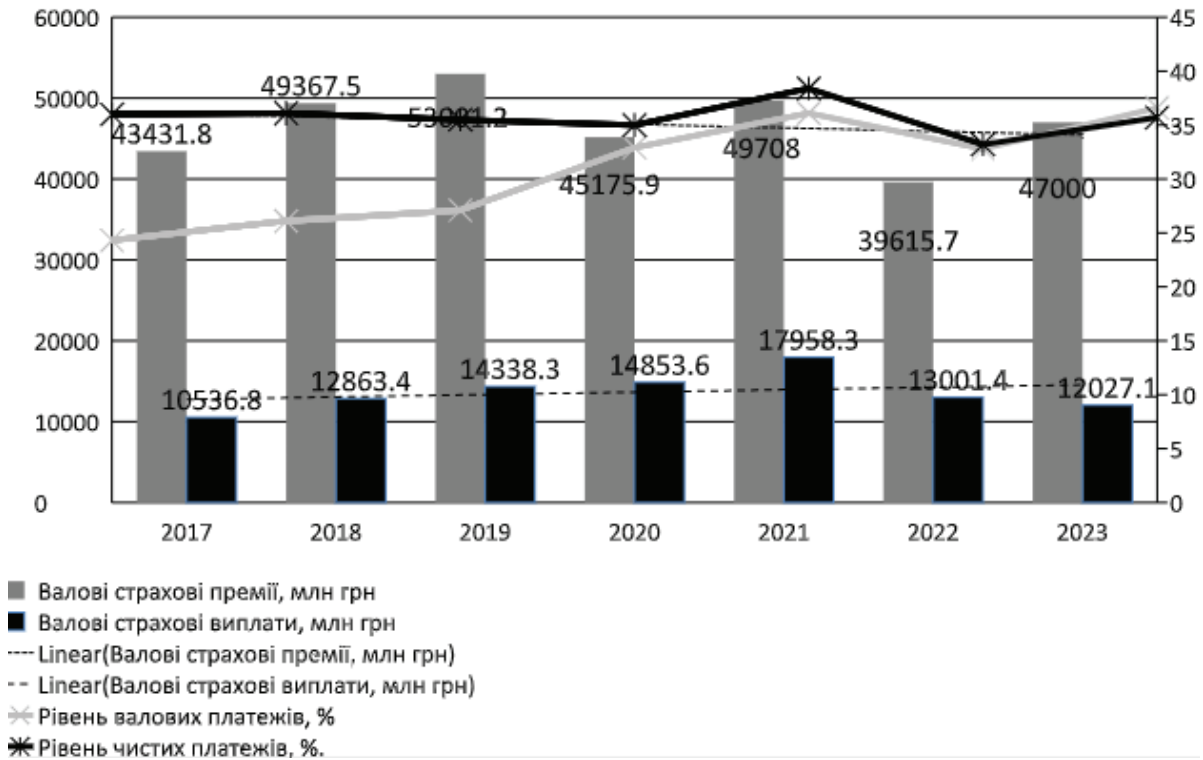

Рис. 3. Динаміка показників страхових премій та виплат 2017–2023 рр.

Джерело: складено авторами на основі даних [6]

Рис. 4. Динаміка валових страхових премій від страхування «Life» та «non-Life» за 2017–2023 рр.

Джерело: складено авторами на основі даних [6]

кількості виплат у зв'язку зі зниженням кількості договорів та зменшенням обсягів ринку страхових послуг.

Рівень валових платежів (рис. 3) мав стабільну тенденцію до зростання протягом усього періоду, досягаючи 2023 року значення в межах 35–40%. Він засвідчив зростання з 24,3% у 2017 р. до 36,6% у 2023 р., що вказує на підвищення витрат на придбання страхових послуг. Це свідчить про покращення платоспромож-

ності страхових компаній та їх здатність забезпечувати виплати по страхових зобов'язаннях.

Рівень чистих платежів (рис. 3) залишився відносно стабільним, хоча й коливався в межах 33–38%. Рівень чистих платежів також демонструє певну стабільність, хоч і дещо нижчу порівняно з валовими платежами. Він коливався в межах 30–35%, що свідчить про ефективне управління ризиками та витратами.

На ринку страхування життя в Україні найбільше виплат здійснили такі страхові компанії, як «МЕТ-ЛАЙФ», «ТАС», «PZU УКРАЇНА ЖИТТЯ», «ПЗУ СТРАХУВАННЯ», «ГРАВЕ УКРАЇНА СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ», «УНІКА СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ» та інші залишаються лідерами за обсягами страхових премій та страхових виплат [9].

На (рис. 3) наведено два поліноміальні тренди для валових страхових премій і страхових виплат, що описують загальні тенденції зміни цих показників. Динаміка валових страхових премій описана поліномом четвертого степеня $y = 84,006t^4 - 882,62t^3 + 1286,2t^2 + 6908,2t + 36137$, коефіцієнт детермінації $R^2 = 0,5912$ – вказує на достатню точність апроксимації динамічних процесів щодо зміни обсягів валових страхових премій. Динаміка валових страхових виплат описана поліномом третього степеня $y = -62,992t^3 + 238,22t^2 + 1857,6t + 8514,5$, коефіцієнт детермінації $R^2 = 0,7642$ – вказує на достатню високу точність апроксимації динамічних процесів зміни обсягів валових виплат. Слід зазначити, що валові страхові премії на перспективу мають тенденцію зростання, а валові страхові виплат – суттєве зниження.

Споживання страхових послуг характеризується двома ключовими показниками: рівнем проникнення страхування в економіку країни та рівнем його щільності. Рівень проникнення страхування – це відношення загальної суми валових страхових премій до валового внутрішнього продукту за відповідний період. Він є індикатором розвитку страхового сектору в країні. Щільності страхування – це розмір страхової премії на одну особу населення; розраховується через відношення обсягу страхових премій до чисельності населення і відображає ступінь розвитку страхової

галузі в країні, рівень фінансової грамотності, а також доступність і популярність страхових послуг серед населення.

Дані рис. 5 демонструють зміну щільності страхування (у доларах США на одну особу) та рівня проникнення страхування (у відсотках) в Україні за період з 2017 по 2023 рр. Щільність страхування в Україні, яка досягла свого піку у 2019 р. на рівні 48,95 USD/особа. Після цього показник почав знижуватися, що, ймовірно, обумовлено впливом економічної нестабільності, пандемією COVID-19 та війною. У 2022 р. щільність страхування досягла мінімуму – 23,81 USD/особа, що свідчить про значне зниження активності страхової галузі в цей період. У 2023 р. спостерігається часткове відновлення до рівня 32,39 USD/особа, проте показник ще далекий від докризового рівня. Щільність для «Life» та «non-Life» демонструє аналогічну тенденцію, що свідчить про загальне зниження інтересу до страхування.

Динаміка рівня проникнення страхування поступово знижувався, зокрема після 2019 року. З 1,46% у 2017 р. він знизився до 0,72% у 2023 р., що свідчить про падіння інтересу до страхування або зміну купівельної спроможності громадян. Страхування «Life» має низький рівень проникнення, і він також зменшувався після 2019 р. Страхування «non-Life» аналогічно демонструє зниження рівня проникнення, що свідчить про зниження попиту на інші види страхування.

Тренд рівня проникнення страхування $y = -0,1393t + 1,65$ з коефіцієнтом високого детермінації $R^2 = 0,9653$, вказує на негативну тенденцію до зниження, що підтверджує скорочення частки страхових послуг у загальній економіці країни.

Страховий ринок Європейського Союзу є найбільш розвиненим у світі, за обсягом страхових премій він

Рис. 5. Динаміка показників розвитку страхування в Україні

Джерело: складено авторами на основі даних [6]

займає більше третини світового страхового ринку. У розвинених європейських країнах сформована висока страхова культура: висока частка добровільного страхування майна та відповідальності, розвинені види особистого страхування, зокрема, медичне страхування, страхування життя, страхування від нещасних випадків [10, с. 116]. За оцінками експертів, рівень проникнення страхування в економіку (Insurance Penetration ratio) в Європі в середньому становить 5%, а в середньому у світі – 6,1% (OECD Insurance Statistics, 2022).

Таким чином, висока щільність страхування є ознакою стабільного та розвиненого страхового ринку, на відміну від низької щільності, яка характерна для України з заниженим модальним рівнем доходу населення та низькою довірою до страхових компаній. Отже, рівень споживання страхових послуг в Україні є досить низьким порівняно з середньоєвропейським та світовим, а війна лише погіршила ці процеси.

Цей аналіз підкреслює важливість вчасної оцінки ризиків страхових компаній України та розробки ефективних заходів для підтримки та розвитку страхового сектору, таких як підвищення довіри населення до страхування, зниження вартості полісів, та проведення інформаційно-роз'яснювальних кампаній про переваги страхування.

Результати проведеного аналізу діяльності страховиків України визначити ключові ризики, що впливають на розвиток страхового сектору та проникнення страхових послуг в економіку країни. В таблиці 1 наведено детальний аналіз ключових ризиків, з якими стикаються страхові компанії України в сучасних умовах.

За результатами проведеного аналізу та виокремленими ризиками для покращення сучасної ситуації страхового сектору за доцільним буде:

- підвищення фінансової грамотності серед населення для формування позитивного ставлення до страхування як до фінансового інструменту захисту;
- державна підтримка страхового ринку, зокрема введення обов'язкового страхування для певних видів ризиків (наприклад, майнове страхування чи медичне страхування);
- розширення доступу до цифрових страхових послуг для залучення молоді та людей з віддалених регіонів;
- зміцнення регуляторної бази та розробка стимулів для малих і середніх страхових компаній, які можуть підтримати конкуренцію на ринку.

У разі виконання вищезазначених рекомендацій український страховий ринок має шанс на відновлення та поступове зростання. Підвищення рівня фінансової обізнаності та довіри населення може збільшити проникнення страхування та підвищити рівень економічної захищеності, що сприятиме фінансовій стабільності як компаній, так і клієнтів. За результатами проведеного аналізу та визначеними ризиками сучасних страховиків України побудуємо матрицю SWOT-аналізу страхового сектору України з урахуванням сучасних викликів (табл. 2).

Цей SWOT-аналіз допомагає зрозуміти не тільки поточні сильні та слабкі сторони страхового ринку України, але і виявляє зовнішні можливості та загрози, що можуть вплинути на його подальший розвиток.

Таблиця 1

Аналіз ключових ризиків сучасних страховиків України

Ризик	Причини	Наслідки
Скорочення кількості страхових компаній	Збільшення регуляторних вимог, особливо щодо капіталізації та прозорості, змушує дрібні страхові компанії скорочувати свою діяльність. Ситуацію ускладнюють економічна нестабільність та конкуренція з боку фінансово міцних гігантів.	Скорочення кількості страхових компаній зменшує різноманітність страхових продуктів і послуг на ринку та обмежує вибір для споживачів. Крім того, воно створює ризик підвищення цін на страхові послуги через зменшення конкурентного тиску, що може ще більше знизити рівень доступності страхування для населення.
Зниження кількості укладених страхових договорів	Основними причинами зниження попиту на страхові послуги є погіршення фінансового становища населення, втрата довіри до фінансового сектору та відсутність законодавчих вимог щодо обов'язкового страхування багатьох видів ризиків, договорів.	Скорочення продажів страхових полісів ставить під загрозу фінансову стійкість страхових компаній. Зменшення доходів ускладнює виконання компаніями своїх зобов'язань перед клієнтами та обмежує їх здатність адаптуватися до змін ринку.
Зниження рівня проникнення страхування в економіку	Рівень проникнення страхування в Україні (менше 1,5% від ВВП) залишається нижчим, ніж у розвинених країнах через відсутність страхової культури, наслідки війни та економічну кризу.	Низьке проникнення страхування обмежує внесок галузі у стабільність економіки та знижує фінансову безпеку громадян і бізнесу, залишаючи їх вразливими до криз і стихійних лих.
Зниження щільності страхування	Щільність страхування в Україні залишається низькою через обмежені доходи, недостатню фінансову грамотність та відсутність обов'язкового страхування для багатьох ризиків. Більшість населення не сприймає страхування як необхідний фінансовий захист.	Низька щільність страхування свідчить про недостатнє розповсюдження страхових послуг і низький рівень фінансової грамотності. Це збільшує вразливість населення перед ризиками, обмежуючи можливості компаній для диверсифікації своїх портфелів.
Ризик ліквідності та платоспроможності	Низькі страхові премії, зростання витрат на виплати та відсутність перестраховування створюють ризики для ліквідності компаній, а додаткові регуляторні вимоги збільшують їхні витрати на формування резервів.	Недостатня ліквідність та проблеми з платоспроможністю можуть обмежити здатність компаній виконувати свої зобов'язання перед клієнтами, що знижує довіру до ринку та створює додаткові ризики для його учасників.

Таблиця 2

Таблиця SWOT-аналізу страхового сектору України з урахуванням сучасних викликів

Внутрішні	Сильні сторони (Strengths) <ul style="list-style-type: none"> – Підвищені регуляторні вимоги до капіталізації забезпечують стійкість і надійність великих страхових компаній. – Потенціал для зростання в сегменті обов'язкового страхування, наприклад, ОСЦПВ і медичне страхування. – Розвиток цифрових технологій, що дозволяє створювати онлайн-сервіси і полегшує доступ до страхування. 	Слабкі сторони (Weaknesses) <ul style="list-style-type: none"> – Низький рівень проникнення страхування в економіку, що обмежує фінансовий вплив на стабільність країни. – Скорочення кількості страхових компаній, що знижує конкуренцію і вибір для клієнтів. – Низька щільність страхування, через що ринок залишається недостатньо розвиненим і має обмежену доступність для населення.
Зовнішні	Можливості (Opportunities) <ul style="list-style-type: none"> – Збільшення попиту на страхові послуги у зв'язку з покращенням фінансової грамотності населення. – Впровадження нових страхових продуктів, зокрема для малого бізнесу та у сфері агрострахування. – Підтримка з боку держави у вигляді можливого введення обов'язкового страхування для окремих категорій ризиків. 	Загрози (Threats) <ul style="list-style-type: none"> – Економічна нестабільність і вплив війни, що обмежують фінансові можливості населення і знижують попит на страхування. – Низький рівень довіри до фінансових установ, що обмежує залучення нових клієнтів. – Високий рівень конкуренції з боку міжнародних страховиків, що може витіснити українські компанії з ринку. – Регуляторні ризики у вигляді можливих змін законодавства, які можуть збільшити витрати компаній.

Висновки. Український страховий сектор має потенціал для зростання та розширення, особливо в умовах стабілізації економіки та впровадження нових цифрових технологій. Підтримка з боку держави, підвищення довіри до страхування і покращення фінансової грамотності можуть значно посилити вплив страхового ринку на економіку країни та покращити фінансову безпеку населення. Для успішного розвитку страхового сектору України необхідно вирішити ряд проблем, пов'язаних з низьким рівнем проникнення страхування, недостатньою цифровізацією та обмеженою доступністю страхових послуг у регіонах. Впровадження нових технологій та розвиток регуляторного середовища є важливими кроками для збільшення рівня довіри населення до страхових компаній. Окрім цього, активізація програм

фінансової освіти серед населення та розвиток різноманітних видів страхування сприятиме підвищенню загального рівня фінансової безпеки країни.

Розвиток страхового ринку в Україні потребує комплексного підходу для вирішення існуючих проблем. Перш за все, це впровадження програм популяризації страхування серед населення, розвиток регіональної мережі страхових компаній та стимулювання цифрової трансформації страхових послуг. Важливим завданням є збільшення доступності страхових послуг для широкого населення та забезпечення високого рівня захисту від ризиків. Крім того, реалізація державної політики щодо регуляції страхового ринку та підтримка регулятором цифровізації є важливими етапами для досягнення цього завдання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Базилевич В. Д. Страховий ринок України. Київ : Знання: КОО, 1998. 374 с.
2. Лука П. В., Лопушанський Р. В., Татарин Н. Б. Модернізація ринку страхування України в умовах пандемії COVID-19. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 25. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/271> (дата звернення: 28.08.2024).
3. Маршук Л., Поплавська С. Виклики страхового ринку в Україні. *Сучасна інженерія та інноваційні технології*. 2022. № 2 (21–02). С. 26–29. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2022-21-02-008> (дата звернення: 28.08.2024).
4. Супрун А. А., Супрун Н. В. Достатність капіталу як елемент антикризового фінансового управління страховою компанією. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2015. № 2(2). С. 143–148.
5. Шіринян Л. В. Фінансова стійкість страхових компаній та шляхи її забезпечення. Монографія. Харків : Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна, 2017. 225 с.
6. Наглядова статистика НБУ, 2020–2023; Огляд небанківського сектору. URL: <https://bank.gov.ua/ua/supervision/nonbanks> (дата звернення: 12.09.2024).
7. Огляд страхового ринку України. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-> (дата звернення: 28.08.2024).
8. Біла книга Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні, Національний банк України 2020. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bila-kniga-maybutnye-regulyuvannya-rinku-strahuvannya> (дата звернення: 12.09.2024).
9. Щоквартальна статистика страхового ринку України. URL: <https://forinsurer.com/stat> (дата звернення: 30.08.2024).
10. Sosnovska O.O., Zhytar M. O. Integral Valuation of the System Efficiency of Economic Security of the Enterprise: Collective Monograph Association Agreement: Driving integrational Changes, Accent Graphics Communications. Chicago, Illinois, USA, 2019. P. 109–121.

REFERENCES

1. Bazylevych V. D. (1998). Strakhovyi rynok Ukrainy. Kyiv: Znannia: KOO, 374 p.
2. Luka P. V., Lopushanskyi R. V., Tataryn N. B. (2021). Modernizatsiia rynku strakhuvannya Ukrainy v umovakh pandemii COVID-19. *Ekonomika ta suspilstvo*. is. 25. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/271> (accessed August 28, 2024).

3. Marshuk L., Poplavska Ye. (2022) Vykyky strakhovoho rynku v Ukraini. *Suchasna inzheneriia ta innovatsiini tekhnolohii*, no. 2 (21–02), pp. 26–29. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2022-21-02-008> (data zvernennia: 28.08.2024)
4. Suprun A. A., Suprun N. V. (2015). Dostatnist kapitalu yak element antykryzovoho finansovoho upravlinnia strakhovoiu kompaniieiu. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriia : Ekonomika*, no. 2(2), pp. 143–148.
5. Shirinian L. V. (2017). Finansova stiikist strakhovykh kompanii ta shliakhy yii zabezpechennia. Monohrafiia. Kharkiv: Khark. nats. un-t im. V.N. Karazina, 225 p.
6. Nahliadova statystyka NBU, 2020–2023; Ohliad nebankivskoho sektoru. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/supervision/nonbanks> (accessed September 12, 2024).
7. Ohliad strakhovoho rynku Ukrainy. Ofitsiinyi sait Natsionalnoho banku Ukrainy. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-> (accessed August 28, 2024).
8. Bila knyha Maibutnie rehuliuвання rynku strakhuvannia v Ukraini, Natsionalnyi bank Ukrainy 2020. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/bila-kniga-maybutnye-regulyuvannya-rinku-strahuvannya> (accessed September 12, 2024).
9. Shchokvartalna statystyka strakhovoho rynku Ukrainy. Available at: <https://forinsurer.com/stat> (accessed August 30, 2024).
10. Sosnovska O. O., Zhytar M. O. (2019) Integral Valuation of the System Efficiency of Economic Security of the Enterprise: Collective Monograph Association Agreement: Driving integrational Changes, Accent Graphics Communications. Chicago, Illinois, USA, pp. 109–121.